

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

Η αποστολή της Βιβλιοθήκης είναι να δημιουργεί και να σπριζεί ένα αξιόπιστο περιβάλλον πληροφόρησης, μέσα από στρατηγικές και μηχανισμούς, που διευκολύνουν τη διάδοση της παγκόσμιας επιστημονικής γνώσης, τη μάθηση και την έρευνα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και την ευρύτερη κοινωνία.

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει γύρω στους 240.000 τίτλους βιβλίων και έντυπων περιοδικών, οι οποίοι αντιστοιχούν σε, περίπου, 300.000 τόμους, με ετήσια αύξηση της συλλογής της κατά 12.000, περίπου, νέων βιβλίων.

Τα καταλογογραφημένα βιβλία είναι αναζητήσιμα μέσω του ηλεκτρονικού καταλόγου της βιβλιοθήκης, από όλους τους υπολογιστές του πανεπιστημιακού δικτύου, αλλά και εξ αποστάσεως, μέσω του διαδικτυακού καταλόγου ανοιχτής πρόσβασης (Web-OPAC) της Βιβλιοθήκης (<http://library.ucy.ac.cy>).

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι μία πλήρως ηλεκτρονική (ως προς τη λειτουργία της) και υβριδική (ως προς το περιεχόμενο της) βιβλιοθήκη (hybrid library), αφού περιλαμβάνει στις συλλογές της έντυπο, ψηφιακό και οπτικοακουστικό υλικό, καθώς και δυνατότητες παραγωγής υλικού αφής σε γραφή Braille για τους τυφλούς χρήστες.

Αναγνώριση Επιχειρηματικής Αριστείας

Το 2009 η Βιβλιοθήκη πέτυχε, ως Μονάδα, τη διάκριση του οργανισμού European Foundation for Quality Management (EFQM) «Αναγνώριση για Αριστεία στην Ευρώπη» (Recognized for Excellence in Europe) με βαθμολογία 3 αστέρων. Η διάκριση αυτή είναι το δεύτερο από τα τρία επίπεδα διακρίσεων που απονέμει ο οργανισμός, οι οποίες αφορούν τη διοικητική οργάνωση οργανισμών ή τμημάτων οργανισμών.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Αποτελείται από τα εξής υποσυστήματα:

- ηλεκτρονικά περιοδικά - περίπου 30.000 τίτλοι, από τους οποίους οι 12.000 προέρχονται από τη συμμετοχή στο Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-link), 86 ελληνικά λογοτεχνικά και φιλολογικά περιοδικά του 19ου και 20ού αιώνα του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ) καθώς και το αρχείο των περιοδικών του Royal Society of Chemistry
- 173 βάσεις βιβλιογραφικών πληροφοριών, τράπεζες στατιστικών και οικονομικών δεδομένων, συλλογές πλήρους κειμένου κλπ.
- 30.000 ηλεκτρονικά βιβλία (Netlibrary (5.179 τίτλοι), βιβλία και σειρές από εκδότες, όπως Elsevier (2.800 τίτλοι), Springer (12.000 τίτλοι), Taylor & Francis (500 τίτλοι), Safari Books (8000 τίτλοι), Royal Society of Chemistry (850 τίτλοι), Hague Academy Collected Courses (330 τίτλοι) καθώς επίσης και λεξικά Oxford Reference Online (100 τίτλοι έργων αναφοράς), πρακτικά συνεδρίων IEEE (450 τίτλοι) και 100 συλλογές, που περιλαμβάνουν 200.000 ηλεκτρονικά βιβλία και διδακτορικές διατριβές ελεύθερα προσβάσιμες στο διαδίκτυο
- αυτοματοποιημένο κατάλογο δημόσιας πρόσβασης (Web-OPAC)
- 400 χρήσιμες δικτυακές συνδέσεις, οργανωμένες σε δομημένα ευρετήρια.

Στις ιστοσελίδες της Βιβλιοθήκης παρέχονται, επιπρόσθετα, γενικές πληροφορίες για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης, όπως προσφερόμενες υπηρεσίες, ωράρια λειτουργίας, στοιχεία επικοινωνίας με το προσωπικό, καθώς και συνδέσεις με άλλες κυπριακές και διεθνείς βιβλιοθήκες.

Η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στα συνεργατικά σχήματα ΣΕΑΒ (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών) - HEAL-link και ΣΚΑΒ (Σύνδεσμος Κυπριακών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών). Μέσω αυτών των συνεργασιών καθιερώνεται κοινή πολιτική και επιμερισμός κόστους στις συνδρομές των περιοδικών, στις βάσεις δεδομένων και στην απόκτηση αυτοματοποιημένων συστημάτων οργάνωσης πληροφοριών. Σκοπός είναι η ορθολογική ανάπτυξη των συλλογών μεταξύ των εταιρών, η εξοικονόμηση πόρων και η πρόσβαση σε μεγαλύτερο αριθμό πηγών για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών των συμμετεχόντων ιδρυμάτων.

Η Βιβλιοθήκη είναι μέλος της ΚΕΒΕΠ (Κυπριακής Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης), της ΕΕΒΕΠ (Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης), και των Διεθνών Οργανισμών

UNICA, IFLA και LIBER.

Συνεργαζόμενη με τοπικούς οργανισμούς, όπως το ΣΙΜΑΕ (Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959), το ΚΕΕ (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών), την Κυπριακή Βιβλιοθήκη κ.α., η Βιβλιοθήκη ανέλαβε τη δημιουργία ψηφιακών βιβλιοθηκών από τα αρχεία και τις συλλογές τους.

Η ψηφιακή συλλογή του ΣΙΜΑΕ όπως και ενδεικτικά μέρη συλλογών ιστορικού και πολιτικού ενδιαφέροντος του ΚΕΕ διατίθενται ελεύθερα μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης.

Η Βιβλιοθήκη έχει, επίσης, δημιουργήσει την ηλεκτρονική βάση Ε.Βι.Βα. (Ελληνική Βιβλιοθηκονομική Βάση), στην οποία συμπεριλαμβάνονται ψηφιοποιημένα τα Πρακτικά των Πανελληνίων Συνεδρίων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, άρθρα περιοδικών, εισηγήσεις συνεδρίων και ημεριδίων του ευρύτερου ελληνικού χώρου της Βιβλιοθηκονομίας και Επιστήμης Πληροφόρησης. Η βάση είναι ελεύθερα προσβάσιμη στο διαδίκτυο μέσα από την ιστοσελίδα της Βι-

βλιοθήκης.

Συλλογές και Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης - Κεντρική Βιβλιοθήκη

(α) Συλλογές Ανοιχτής Πρόσβασης και Αναγνωστήρια

Περιλαμβάνει την κύρια συλλογή βιβλίων ανοιχτής πρόσβασης. Τα βιβλία είναι οργανωμένα σύμφωνα με τις θεματικές κατηγορίες ταξινόμησης της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου. Υπάρχει αναγνωστήριο 200 θέσεων και ηλεκτρονικό αναγνωστήριο για πρόσβαση σε όλα τα υποσυστήματα της ψηφιακής βιβλιοθήκης. Προσφέρεται υπηρεσία δανεισμού καθώς και δυνατότητα φωτοτύπησης.

Στην Κεντρική Βιβλιοθήκη φιλοξενούνται, μεταξύ άλλων, και οι συλλογές Browning, Dakin, Διαμαντή, Θ. Δέρβη, Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, Δημοτσόπουλου κ.ά. Επίσης, σε ειδικό χώρο εκτίθεται, επιλεγμένος, καθημερινός ελληνικός και ξένος τύπος.

(β) Συλλογές Υλικού Αναφοράς

Εκτός από τις ηλεκτρονικές συλλογές αναφοράς, οι οποίες είναι προσβάσιμες μέσω της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης εντός του πανεπιστημιακού δικτύου, διατίθεται, επίσης, για χρήση εντός της βιβλιοθήκης, έντυπο υλικό αναφοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, ερμηνευτικά και βιογραφικά λεξικά.

(γ) Συλλογή Πολυμέσων (οπτικοακουστικό υλικό)

Περιλαμβάνει κασέτες ήχου, βιντεοκασέτες, δισκέτες, CDs, δίσκους βινυλίου, διαφάνειες, microfilms, microfiches, DVDs, χάρτες, καθώς και τον κατάλληλο εξοπλισμό για εκπαιδευτική και ερευνητική χρήση αυτού του υλικού. Συνολικά, αριθμεί 7.850 τίτλους.

(δ) Υπηρεσία Διεθνούς Συνεργασίας και Διαδανεισμού

Η Βιβλιοθήκη συνεργάζεται με διεθνή δίκτυα διαδανεισμού (Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, δίκτυο διαδανεισμού άρθρων Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, Γερμανικό Δίκτυο SUBITO, Βρετανική Βιβλιοθήκη, Γαλλικό INIST κ.ά.) και εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα βιβλίων και άρθρων περιοδικών, που δεν περιλαμβάνονται στη συλλογή της. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, αποστέλλονται άρθρα και βιβλία από τη Βιβλιοθήκη σε άλλες βιβλιοθήκες εντός και εκτός Κύπρου.

(ε) Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης για Τυφλούς και Άτομα με Προβλήματα Όρασης

Από το 2000, λειτουργεί ειδικά προσαρμοσμένος σταθμός εργασίας για τυφλούς καθώς και μία κινητή συσκευή μεγέθυνσης για άτομα με περιορισμένη όραση. Ο σταθμός είναι εφοδιασμένος με κατάλληλο λογισμικό και συσκευές, και επιτρέπει τη χρήση της ψηφιακής βιβλιοθήκης χωρίς τη μεσολάβηση βλεπόντων. Οι τυφλοί χρήστες στέλνουν και διαβάζουν το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο, περιηγούνται στο διαδίκτυο, κάνουν αναζητήσεις στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης, ερευνούν βάσεις δεδομένων, διαβάζουν άρθρα από ηλεκτρονικά περιοδικά, εντοπίζουν και μελετούν ηλεκτρονικά βιβλία. Η ανάγνωση γίνεται με τη βοήθεια ανανεούμενης γραφής Braille (refreshable Braille display), ειδικού εκτυπωτή γραφής Braille, ειδικού λογισμικού μεγέθυνσης οθόνης ή/και με μετατροπή του περιεχομένου της οθόνης σε ακουστικό αποτέλεσμα, με τη βοήθεια του συνθέτη φωνής (speech synthesizer).

Η Βιβλιοθήκη, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες και με τη Σχολή Τυφλών, δημιουργεί κατά περίπτωση το ψηφιακό υλικό των μαθημάτων, που απαιτείται για την απρόσκοπτη φοίτηση των τυφλών φοιτητών. Από το 2005, η Βιβλιοθήκη είναι μέλος του διεθνούς DAISY Book Consortium.

(στ) Υπηρεσία «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο»

- Με Στιγμαία Ηλεκτρονική Συνομιλία

Η υπηρεσία «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο με Στιγμαία Ηλεκτρονική Συνομιλία» απευθύνεται στην ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Κύπρου, στους εξωτερικούς χρήστες καθώς και σε μη εγγεγραμμένα μέλη, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να υποβάλουν σύντομες και συγκεκριμένες πληροφοριακές ερωτήσεις που αφορούν τις συλλογές, τις πηγές και τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης. Η επικοινωνία μεταξύ χρήστη και βιβλιοθηκονόμου γίνεται μέσω ηλεκτρονικής συνομιλίας σε πραγματικό χρόνο και οι απαντήσεις που δίνονται είναι σύντομες και τεκμηριωμένες.

Η υπηρεσία λειτουργεί από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, 8:30-13:30, εκτός αργιών.

- Με Προσωπική Συνάντηση

Η υπηρεσία «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο με Προσωπική Συνάντηση» παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να διευθετήσουν συνάντηση με ένα βιβλιοθηκονόμο για να τους καθοδηγήσει να εντοπίσουν πληροφορίες, έντυπες και ηλεκτρονικές για συγκεκριμένο επιστημονικό θέμα, να χρησιμοποιήσουν εργαλεία και υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης καθώς και να αναζητήσουν καταλόγους βιβλιοθηκών, βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικές πηγές. Η υπηρεσία απευθύνεται πρώτιστα στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου (φοιτητές, ακαδημαϊκοί και διοικητικό προσωπικό) και ακολούθως στους εξωτερικούς χρήστες (εγγεγραμμένα και μη εγγεγραμμένα μέλη).

(ζ) Πληροφοριακή Παιδεία

Η Βιβλιοθήκη διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια, με σκοπό την ενημέρωση και καθοδήγηση των χρηστών για αποτελεσματική χρήση και αξιοποίηση του υλικού της, καθώς και την ανάπτυξη πληροφοριακών δεξιοτήτων για γρήγορη και αποτελεσματική ικανοποίηση των πληροφοριακών τους αναγκών.

Βιβλιοθήκη Περιοδικών

Η Βιβλιοθήκη Περιοδικών βρίσκεται στη νέα πτέρυγα, στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου στην οδό Καλλιπόλεως. Διαθέτει σε σύστημα κινητών ραφιών περίπου 5.177 τίτλους έντυπων επιστημονικών περιοδικών, εκ των οποίων οι 3.985 είναι ξενόγλωσσοι και οι 1.192 ελληνικοί, τόσο πρόσφατης όσο και παλαιότερης κυκλοφορίας. Η συλλογή είναι ταξιθετημένη σε γενικές θεματικές κατηγορίες προσαρμοσμένες στη συλλογή και τις επιστημονικές

αναγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας και αλφαβητικά κατά τίτλο εντός κάθε κατηγορίας για εύκολο εντοπισμό.

Η συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών περιλαμβάνει 30.000 τίτλους, οι οποίοι προέρχονται από συνδρομές, βάσεις δεδομένων πλήρους κειμένου και από τη συμμετοχή της Βιβλιοθήκης στο Συνδεδεμένο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών ΣΕΑΒ (HEAL-link) και ΣΚΑΒ (Συνδεδεμένο Κυπριακών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών). Περιλαμβάνει, επίσης, 150 περίπου ελληνικούς τίτλους, καθώς και τίτλους, οι οποίοι προσφέρονται ελεύθερα στο διαδίκτυο.

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει σταθμούς εργασίας για πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές, αναγνώστηριο, υπηρεσία δανεισμού και φωτοτυπικές μηχανές για αναπαραγωγή σύμφωνα με τον νόμο.

Παραρτήματα και Συλλογές Βιβλιοθήκης

A. Αρχαιολογική Συλλογή (Οδός Γλάδστωνος 12)

Η αξιόλογη συλλογή αρχαιολογικού υλικού στεγάζεται στους χώρους της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας (EMA) και εξυπηρετεί τις ανάγκες των ερευνητών της και των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Αποτελείται από 22.879 τίτλους αρχαιολογικών βιβλίων και περίπου 400 τίτλους περιοδικών. Στους χώρους της μη δανειστικής Βιβλιοθήκης φιλοξενείται και η Βυζαντινολογική Συλλογή Πάλλα.

Το παράρτημα διαθέτει σταθμούς εργασίας για πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές της Βιβλιοθήκης, αναγνώστηριο και φωτοτυπικές μηχανές.

B. Τουρκολογική Συλλογή (Οδός Χαλκοκονδύλη 10)

Τα αξιόλογα 20.134 περίπου τουρκολογικά βιβλία και οι 800 περίπου τίτλοι περιοδικών αποτελούν την Τουρκολογική Συλλογή, η οποία έχει ως στόχο την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών, καθώς και εξωτερικών ερευνητών. Στη Βιβλιοθήκη φιλοξενούνται, μεταξύ άλλων, και οι συλλογές Halasi-Khun Tibor, Andreas Tieze και Louis Bazin, καθώς και ο καθημερινός τουρκοκυπριακός τύπος.

Το παράρτημα διαθέτει σταθμούς εργασίας για πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές της Βιβλιοθήκης, αναγνώστηριο, υπηρεσία δανεισμού και φωτοτυπικές μηχανές.

Γ. Βιβλιοστάσιο Στροβόλου (Οδός Βηθεεμ 58)

Το παράρτημα λειτουργεί ως κλειστό βιβλιοστάσιο (μη προσβάσιμο για τους χρήστες). Στο χώρο αυτό συγκεντρώνεται υλικό, το οποίο, λόγω έλλειψης χώρου δε βρίσκεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη και μεταφέρεται σε τακτική βάση στην Κεντρική Βιβλιοθήκη κατόπιν αίτησης του χρήστη.

Δ. Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακος (Λεωφ. Λάρνακος 167)

Για καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, η Βιβλιοθήκη δημιούργησε το Παράρτημα πλησίον της Πανεπιστημιούπολης, στη Λεωφόρο Λάρνακος. Στο χώρο αυτό στεγάζονται κυρίως βιβλία των θετικών επιστημών. Το Παράρτημα λειτουργεί ως ανοικτό βιβλιοστάσιο, προσβάσιμο στο κοινό, διαθέτει αναγνώστηριο (15 θέσεων), υπηρεσία δανεισμού και φωτοτυπική μηχανή.

Χρήση της Βιβλιοθήκης

Δικαίωμα χρήσης της Βιβλιοθήκης έχουν όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου Κύπρου (φοιτητές, ακαδημαϊκοί, ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό), αφού εξασφαλίσουν την ειδική κάρτα, η οποία παρέχει στον κάτοχο της δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις συλλογές και τα παραρτήματα της Βιβλιοθήκης, και είναι αυστηρά ατομική.

Εξωτερικοί χρήστες

Η χρήση των αναγνώστηριών και του υλικού των συλλογών ανοικτής πρόσβασης είναι επιτρεπτή και σε εξωτερικούς χρήστες, οι οποίοι δεν είναι μέλη της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου. Δικαίωμα δανεισμού σε εξωτερικούς χρήστες παρέχεται κατόπιν έγκρισης αίτησης για απόκτηση κάρτας βιβλιοθήκης και με την καταβολή ετήσιας συνδρομής.

Κέντρο Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη "Στέλιος Ιωάννου"

Τα έργα κατασκευής του νέου, σύγχρονου κτηρίου της Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου «Στέλιος Ιωάννου», το οποίο πήρε το όνομά του εις μνήμη του συζύγου της δωρήτριας και σχεδιάστηκε από το διάσημο γάλλο αρχιτέκτονα Jean Nouvel, προγραμματίζονται να ξεκινήσουν τον Ιανουάριο του 2011. Το κτήριο αναμένεται να παραδοθεί σε πλήρη λειτουργία το 2015.